

ปัจจัยเสี่ยงเศรษฐกิจต่างประเทศ ที่สำคัญปี 2556

ทัน เศรษฐกิจ สถาบันวิจัยพัฒนาบริหารศาสตร์

ก่อนที่จะก้าวเข้าสู่ปีใหม่ปี พ.ศ. 2556 ที่ จะมาถึงในอีกไม่กี่วันข้างหน้า เราลองพิจารณา ถึงปัจจัยเสี่ยงทางเศรษฐกิจสำคัญในปี พ.ศ. 2556 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่จะเกิดขึ้นจาก เศรษฐกิจภายนอกประเทศ เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมต่อปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบต่อ เศรษฐกิจไทยได้ในปีหน้า ทั้งนี้จากรายงานที่ ออกมาล่าสุดของธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank) (*) และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund) (**) ได้มองว่า เศรษฐกิจโลกยังมีลักษณะที่อ่อนแอ โดยปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญต่อประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงประเทศไทย ได้แก่

หนึ่ง ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากเศรษฐกิจของ ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะที่มาจาก “หน้าผาทางการคลัง” (Fiscal Cliff) ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้อ่านที่อาจจะไม่คุ้นว่า “หน้าผาทางการคลัง” ที่ถูกกล่าวถึงนั้นคืออะไร ผมจะขออธิบายสักเล็กน้อย ดังนี้

หน้าผาทางการคลังที่กำลังเกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา มาจากการที่มาตรการกระตุ้นทางเศรษฐกิจที่เคยถูกนำมาใช้ในอดีตหลายมาตรการกำลังจะสิ้นสุดลงในช่วงสิ้นปีนี้ เช่น มาตรการลดหย่อนทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ถูกนำมาใช้ในสมัยประธานาธิบดี

จอร์จ ดับเบิลยู. บุช (George W. Bush) ในช่วงปี 2001-2003 มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจต่างๆ ที่ถูกนำมาใช้ในช่วงปี 2009-2010 นอกจากนี้กฎหมายควบคุมงบประมาณ (Budget Control Act of 2011) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยลดการขาดดุลงบประมาณภาครัฐและระดับหนี้สาธารณะของสหรัฐอเมริกา ก็กำลังจะถูกนำมาบังคับใช้ในวันที่ 2 ม.ค. 2556 ซึ่งจะมีผลที่นำไปสู่การตัดลดงบประมาณรายจ่ายภาครัฐโดยอัตโนมัติ (Sequestration) เป็นต้น

ดังนั้น หน้าผาทางการคลังจะมีผลโดยตรงที่ทำให้อัตราภาษีที่จัดเก็บในประเทศสหรัฐอเมริกาหลายตัวรับเพิ่มขึ้น ในขณะที่งบประมาณรายจ่ายภาครัฐถูกตัดทอนลง ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจที่เปราะบางและอยู่ในช่วงเริ่มฟื้นตัวของสหรัฐอเมริกา ที่ยังต้องการแรงผลักดันที่มาจากการใช้จ่ายภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย มองว่า หากสภาคองเกรสของสหรัฐอเมริกาไม่สามารถหาข้อสรุปที่นำไปสู่การต่ออายุมาตรการต่างๆ ออกไปได้ และจำเป็นต้องเผชิญกับหน้าผาทางการคลังดังกล่าวข้างต้น เศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาก็จะมีความเสี่ยงสูงที่จะกลับไปสู่ภาวะเศรษฐกิจถดถอยอีกครั้งในไตรมาสแรกของปี 2556 นี้

ในเรื่องนี้ ผมมองว่า สุดท้ายถึงจุดหนึ่ง (ในเร็ววันนี้) การเจรจาระหว่างพรรครีพับลิกัน และพรรคเดโมแครตในเรื่องวิธีการลดการขาดดุลงบประมาณของสหรัฐอเมริกา (เพราะต่างก็

ปัจจัยเสี่ยงเศรษฐกิจต่างประเทศ ที่สำคัญปี 2556

มีนโยบายทางการคลังที่ใช้ในการลดปัญหาการขาดดุลงบประมาณที่แตกต่างกัน) ก็คงสำเร็จและนำไปสู่ข้อตกลงในระยะสั้นที่จะขยายอายุของมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจต่างๆ ออกไปก่อนในช่วง 1-2 ปี ซึ่งจะทำให้หน้าผาทางการคลังที่สหรัฐอเมริกากำลังเผชิญเลื่อนเวลาออกไปหรือบรรเทาลงไปได้

สอง วิกฤตหนี้ภาครัฐยุโรปยังเป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญต่อเศรษฐกิจโลก ซึ่งผมมองว่า ปัญหาวิกฤตหนี้ภาครัฐยุโรปก็คงจะยังเกิดขึ้นต่อเนื่องอีกยาวนาน เพราะต้นตอของปัญหาที่แท้จริงยังไม่ได้รับการแก้ไข (ส่วนหนึ่งเกิดขึ้นจากความแตกต่างกันอย่างมากของลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศยูโรโซน รวมถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากตัวระบบของการรวมกลุ่มประเทศยูโรโซน) แม้ว่าที่ผ่านมาในช่วงครึ่งหลังของปี พ.ศ. 2555 โลกจะเริ่มกลับมามีความหวังอยู่บ้าง จากการออกมาแถลงของนาย Mario Draghi ผู้ว่าการธนาคารกลางยุโรป (European Central Bank, ECB) ที่จะทำทุกอย่างเพื่อปกป้องเงินยูโร หรือแม้แต่ความสำเร็จในการจัดตั้งกองทุนถาวรในการรักษาเสถียรภาพการเงิน European Stability Mechanism (ESM) ก็ตาม

สาม การชะลอตัวทางเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีนและความเสี่ยงของเศรษฐกิจที่เปราะบางของประเทศญี่ปุ่น ก็ล้วนเป็นปัจจัยเสี่ยงทางเศรษฐกิจสำคัญโดยเฉพาะต่อประเทศไทย ที่มีลักษณะเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรงและขึ้นอยู่กับประเทศเหล่านี้

ศ...ศาสตรา สูดสวัสดิ์

รองคณบดี

คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ นิคม

www.econ.nida.ac.th

sasatra.blogspot.com

เป็นอย่างมาก

เราจึงพอมองเห็นได้ว่าในปี พ.ศ. 2556 ที่จะมีมาถึงนี้ ความเสี่ยงของเศรษฐกิจภายนอกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งของประเทศยักษ์ใหญ่ที่เป็นคู่ค้าและคู่ลงทุนที่สำคัญของประเทศไทยเกือบทั้งหมด จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่กดดันเศรษฐกิจไทยในเชิงลบที่หลีกเลี่ยงได้ยาก ดังนั้นการดำเนินธุรกิจในปีหน้าจึงต้องเป็นไปอย่างระมัดระวัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคการส่งออกของประเทศ ภาครัฐเองก็ควรให้ความสำคัญมากขึ้นในการช่วยเหลือให้ภาคธุรกิจไทยสามารถปรับตัวและรับมือกับปัจจัยเสี่ยงทางเศรษฐกิจภายนอกประเทศเหล่านี้ที่จะเกิดขึ้น ○

อ้างอิง :

(*) Asian Development Bank, 2012, Asia Bond Monitor (Philippines; November).

(**) International Monetary Fund, 2012, Global Financial Stability Report, World Economic and Financial Surveys (Washington; October).